

داشت ممکن است بکمیسیون معارف یا بمجلس اظهار شود تا آن معظورات رفع شود اصلاح پروگرامم از وظایف شورای عالی معارف است و مخصوصاً بنده اطلاع دارم که پروگرام دارالفنون را اصلاح کرده اند و شعبه باسم ادبیات عالی اضافه کرده اند که بودجه آن امروز در کمیسیون بودجه مطرح خواهد شد علی ای حال بنده علاقه مندم که هر چه زودتر این قانون بموقع اجرا گذارده شود .

وزیر معارف - البته آقایان نباید فراموش کنند که یکی از وظایف وزارت معارف مربوط کردن پروگرام مدارس امروزه ما است بپروگرام معارف تمام دنیا زیرا در این عصر ما نمی توانیم معارف خود را خارج از معارف دنیا حساب کنیم و بنده کاملاً با این مسئله مخالفم که شاگرد از مدارس ایران بیرون بیاید و قابل قبول در مدارس دنیا نباشد و باید ترتیب طوری باشد که شاگردانی که در مدارس ابتدائی ما بیرون می آیند بتوانند در مدارس متوسطه اروپا داخل شوند یا اگر از مدارس متوسطه بیرون می آیند آنها را از مدارس عالی اروپا بپذیرند بهمین مناسبت وزارت معارف این پروگرام را با نظریات مطمئن ترتیب داده که بعد از این که شاگرد داخل کلاس متوسطه می شود سه سال مقدمه تحصیل می کنند و بعد از ۳ سال مدرسه متوسطه دو قسمت بیدامی کنند قسمت علمی و ادبی .

برای اینکه بتوانند برای مدارس عالی خود را حاضر کنند مدارس عالی را هم انشاء الله آن طور که در نظر داریم همین جا تأسیس خواهیم کرد و اگر هم تأسیس نشد اقل طوری باشد که شاگردان در مدارس عالی جای دیگر قبول شوند باین لحاظ این پروگرام تهیه شده و همه تصدیق کردند که بعد از تصویب شورای عالی معارف همین ترتیب اجراء شود .

رئیس - عده برای رأی گرفتن کافی نیست . جلسه روز شنبه و دستور آن انتخاب هیئت رئیسه معین شد حالا اگر آقایان میل دارند صبح شنبه تشریف می آورند و اگر بنا شد دستور را تغییر می دهند . این راهم باید بمرض آقایان برسانم که آقای معتمدالتجار در پایان اظهارات خود پیشنهادی کرده اند در ثانی برای این که پیشنهاد جامعتری می نمایند پیشنهاد اولی خود را مسترد نمودند و بعد پیشنهاد دیگری خوانده خواهند داد و در مجلس مطرح خواهد شد .

(مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

مؤتمن الملک

جلسه صد و چهل و نه

صورت مشروح مجلس

صبح یوم شنبه چهاردهم

برج میزان ۱۳۰۱ مطابق

پانزدهم صفر ۱۳۴۱

مجلس نیم ساعت قبل از ظهر بر ریاست آقای مدرس نایب رئیس تشکیل گردید **قدین** - بنده يك اشکالی دارم . **نایب رئیس** - قبل از قرائت صورت مجلس فرمایش دارید .

قدین - بلی . **نایب رئیس** - بفرمائید ؟

قدین - هر ایضی که عرض می کنم راجع بجلسه امروز است چون بنظر بنده از نقطه نظر قانون اساسی و دو ماده از نظامنامه داخلی اشکالی رسیده است باین جهت اگر موافق عقیده بنده باشد باید قبلاً معین شود و بعد بمجلس رسمیت داده و صورت جلسه خوانده شود ماده نهم نظامنامه داخلی می گوید هیئت رئیسه دائمی تا شش ماه در مشاغل خود باقی است و همه ساله در چهاردهم میزان و چهاردهم حمل تجدید انتخاب بعمل می آید این ماده صریح باین است که هیئت رئیسه سابق در روز چهاردهم میزان و روز چهاردهم حمل رسمیت ندارد بنابراین باید هیئت رئیسه دائمی جدیداً انتخاب شود بکسر تبه دیگر هم می خوانم آقایان درست دقت بکنند .

ماده نهم - هیئت رئیسه دائمی ۶ ماه در مشاغل خود باقی است و همه ساله در چهاردهم میزان و چهاردهم حمل تجدید انتخاب بعمل می آید امروز هم که روز چهاردهم میزان است و بایستی تجدید انتخاب بعمل بیاید و هیئت رئیسه سابق امروز رسمیت ندارد

(بعضی از نمایندگان اینطور نیست)

قدین - ماده صد و دوازدهم نظامنامه هم بهیچ يك از آقایان حق نمی دهد در موقعی که کسی صحبت می کند کلامش را قطع کنند اصن هشتم قانون اساسی میگوید مدت تعطیل و زمان اشتغال مجلس شورای ملی بر طبق نظامنامه داخلی مجلس بتشخیص خود مجلس است و پس از تعطیل تابستان باید مجلس از چهاردهم میزان که مطابق جشن اول مجلس است مفتوح و مشغول کار شود

در ماده اول نظامنامه داخلی می نویسد در اولین جلسه مجلس پس از افتتاح چه در دوره تقنینیه و چه در دوره اجلاس سه سالیانه مسن ترین نمایندگان بمقام ریاست نشسته و چهار نفر از جوان ترین اعضاء حاضر تا انتخاب هیئت رئیسه دائمی بمسئمت منشی گری معین می شوند مطابق این دو ماده نظامنامه و اصل هشتم قانون اساسی بمقیده بنده هیئت رئیسه دائمی منحل است و امروز باید رئیس سنی بمقام ریاست جلوس کند و چهار نفر

از جوان ترین اعضاء حاضر بمسئمت منشی گری انتخاب بشوند تا موقعی که هیئت رئیسه دائمی انتخاب شوند این است ادله من ونظر خاصی ندارم و اگر آقایان مستمسک شوند که عمل مجلس غیر از این بوده است عمل در مقابل نظامنامه قانون سندیت ندارد و ممکن است آقایان توجه باین مطلب نداشته باشند سکوت هم دلیل بر تصدیق نیست و فرضاً هم سکوت دلیل بر تصدیق باشد در مقابل قانون رسمیت ندارد

نایب رئیس - این ها که فرمودید صحیح است ولی عمل حاکم بر نظامنامه است و این مسئله در قانون اساسی نیست و در نظامنامه است لهذا اگر آقایان اجازه بدهند صورت مجلس قرائت شود (صورت مجلس یوم پنجشنبه دوازدهم میزان را آقای امیر ناصر قرائت نمودند)

نایب رئیس - در صورت جلسه اعتراضی نیست ؟

آقای سلطان العلماء (اجازه)

سلطان العلماء - بنده در موضوع در برج هائی که خرم آباد ساخته می شود فقط عرضی نکردم که برای منافع مال التجاره مفید است بلکه گفتم برای امنیت بوجود هم لازم است و بنده هر دو موضوع را در نظر داشتم در اینجا متذکر نشده است

نایب رئیس - اصلاح می شود **آقای آقا سید یعقوب** (اجازه)

آقا سید یعقوب - در اینجا نوشته است بانك انگلیس بمقیده بنده باید نوشته شود بانك شاهنشاهی

نایب رئیس - اصلاح می شود دیگر فرمایشی نیست ؟

(اظهاری نشد)

نایب رئیس - صورت جلسه با این دو فقره اصلاح تصویب شد دستور امروز انتخاب هیئت رئیسه تعیین کرده بودند لکن چون عده برای رأی کافی نبود رأی گرفته نشده حالا اگر آقایان مخالف نباشند رأی می گیریم ؟

محمد هاشم میرزا - محتاج برای گرفتن نیست دستور امروز قطعی است

نایب رئیس - بنابراین شروع میکنیم بان انتخاب رئیس .

(در این موضوع شروع باخذ آراء شده و آقایان نظام الدوله نصیر دیوان آقا سید محمد تقی طباطبائی بحکم قرعه برای استخراج آراء تعیین و پس از استخراج آراء بترتیب ذیل نتیجه حاصل شد)

عده مهره های تقنینیه ۷۸ عده اوراق رأی ۷۸

آقای مؤتمن الملک ۷۶ رأی
آقا سید حسن خان نماینده بلوچستان
يك رأی

آقای مدرس يك رأی
نایب رئیس - عده برای دهندگان ۷۸ نفر آقای مؤتمن الملک با کثرت هفتاد و شش رأی .

(بعضی از نمایندگان بطور همهمه - باتفاق انتخاب شده اند)

نایب رئیس - بلی باتفاق هفتاد و شش رأی بمسئمت ریاست مجلس شورای ملی انتخاب شده اند چون بنده وجود ایشان را برای این اساس مفتنم می شمارم لذا انتخاب ایشان را تبریک عرض می کنم

(جمعی از نمایندگان - صحیح است مبارک است انشاء الله)

نایب رئیس - در پیشنهادر راجع بدستور شده است قرائت می شود

(بمضمون ذیل قرائت شد)

این طور بنا شد پس از انتخاب رئیس بنده پیشنهاد نمایم که بقیه انتخاب هیئت رئیسه را موکول بجلسه علنی عصر بفرمائید و عصر جلسه علنی تشکیل بشود - معض اطلاع خاطر محترم عرض شد

(هاشم آشتیانی)

نایب رئیس - با جلسه عصر مخالفی نیست ؟

مستشار السلطنه - اگر برای امروز عصر است بنده عرضی ندارم ولی اگر برای همیشه است مخالف هستم

نایب رئیس - راجع بامروز است **مستشار السلطنه** - بنده هم موافقم

نایب رئیس - پس جلسه آینده عصر امروز دو ساعت بفرود مانده دستور هم انتخاب هیئت رئیسه خواهد بود

مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد

مؤتمن الملک

جلسه ۱۵۰

صورت مشروح مجلس عصر

یوم شنبه چهاردهم میزان

۱۳۰۱ مطابق یازدهم

صفر الخیر ۱۳۴۱

مجلس مقارن فرور بر ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید

صورت مجلس را آقای امیر ناصر قرائت نمودند

رئیس - نسبت بصورت مجلس ایرادی نیست ؟

گفته شد خیر **رئیس** - صورت مجلس تصویب شد دستور امشب بقیه انتخابات هیئت رئیسه است دونایب رئیس و چهار نفر منشی و سه نفر مباشر فلما شروع بان انتخاب يك نفر نایب رئیس می شود

در این موقع اوراق رأی توزیع و پس از اخذ آراء آقایان نصیر